

Salmonid Alphavirus (SAV) ziekte

Het Salmonid Alphavirus (SAV) is een RNA virus uit de virusfamilie *Togaviridae*. Het virus heeft zes genotypes, SAV1 t/m SAV6. Alle zes genotypes komen in zeewater voor, en twee (SAV1 en SAV2) ook in zoetwater. SAV kan bij forellen alvleesklierziekte (PD) en slaapziekte (SD) veroorzaken.

Lijst van meldplichtige visziekten waarop deze ziekte staat

WOAH (wereldorganisatie voor diergezondheid) – lijst, wat inhoudt dat deze ziekte wereldwijd meldplichtig is.

Geografisch voorkomen

Europa, o.a., Duitsland, Frankrijk, Ierland, Italië, Kroatië, Noorwegen, Polen, Spanje, Zwitserland en Verenigd Koninkrijk (Engeland, Noord-Ierland, Schotland).

Nog nooit in Nederland vastgesteld

Vatbaarheid

Zoetwatervissen in NL die **ziek** kunnen worden:

- Zalm (*Salmo salar*)
- Regenboogforel (*Oncorhynchus mykiss*)

NB. Dit zijn beiden anadrome vissoorten, d.w.z., vissoorten die in zoetwater geboren worden en paaien, en op zee hun verdere leven doorbrengen, of, bij regenboogforel, in zee- of zoetwater.

Er is ook een zeewatervis in NL die vatbaar is voor SAV, de platvis schar (*Limanda limanda*).

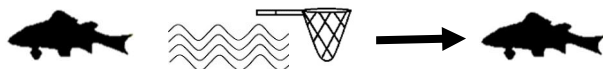

Milieufactoren

PD wordt meestal vastgesteld bij watertemperaturen tussen 5°C en 15°C. De meeste uitbraken komen voor in de zomer en herfst.

Overdracht

Horizontaal, dus via direct contact tussen vissen of via besmet water of besmet visgerei.

Symptomen

- Verzwakte/vermagerde vissen.
- Zwemgedrag langzaam en aan het wateroppervlak; zwakke vissen op de bodem.

Diagnose

Over het algemeen wordt het virus vastgesteld door middel van PCR-testen.

Behandeling.

Er is geen behandeling. Wel zijn er vaccins beschikbaar tegen het virus.

Melden

Omdat SAV niet op de EU-lijst maar wel op de wereldwijde lijst van meldplichtige visziekten staat, en nog nooit in Nederland is aangetoond, moet de eerste bevestigde SAV besmetting direct worden doorgegeven aan de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA), zodat er acuut melding kan worden gedaan bij de WOAH.

Wie doet wat bij een (verdenking van een) SAV uitbraak in het wild

Uitbraken in het wild moeten zoveel mogelijk beperkt blijven.

- Het waterschap (of anders de waterbeheerder) doet een waterkwaliteitsmeting, registreert de locatie, beschrijft de sterfte.
- De watereigenaar, beheerder, of het waterschap doet een aanvraag voor diagnostiek bij het Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) Nationaal Referentie Laboratorium (NRL) voor Visziekten (0320-238373; visdiagnostiek.bvr@wur.nl), en stuurt vissen op.
- Het WBVR NRL voor Visziekten test de vissen op SAV op kosten van de aanvrager, en meldt de uitslag aan de aanvrager en bij de NVWA.
- Als SAV is aangetoond, overlegt de watereigenaar/waterbeheerder met de NVWA over eventuele wenselijke vervolgcacties. Vanuit de WOAH wordt bestrijding geadviseerd.

Bronnen

- WOAH, 2022. *Manual of diagnostic tests for aquatic animals, Chapter 2.3.8. (o. a. voor de vatbare vissoorten).*
- The Fish Health Inspectorate, Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS), UK.
- WBVR, 2022. *NRL voor Visziekten.*
- Sportvisserij Nederland (foto's vatbare vissen)
- Borzvm E, Maj-Paluch J, Stachnik M, Matras M, Reichert M. (2014). *First laboratory confirmation of salmonid alphavirus type 2 (SAV2) infection in Poland. Bulletin of the Veterinary Institute in Pulawy, 58(3), 341-345. (Foto symptomen).*